

FYZIKA 7. ROČNÍK

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní jednotku fyzikální veličiny, její díly a násobky - převádí jednotky délky - převádí jednotky objemu - převádí jednotky hmotnosti - převádí jednotky času <ul style="list-style-type: none"> - znázorní graficky sílu, její velikost a směr - objasní gravitační sílu s uvedením vztahu $F_g = m \cdot g$ - pracuje s veličinou g [N/kg] - charakterizuje jednotku 1 Newton <ul style="list-style-type: none"> - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného a opačného směru - určí graficky výslednici sil opačného směru - stanoví těžiště tělesa 	<p><i>Základní fyzikální veličiny a jejich jednotky</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzikální veličiny a značky - převody jednotek - jednotky délky - jednotky objemu - jednotky hmotnosti - jednotky času <p><i>Síla a její měření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - síla, působiště síly, grafické znázornění - jednotka síly - gravitační síla - měření síly – siloměr <p><i>Skládání a rozkládání sil</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - skládání sil stejného směru - skládání sil opačného směru - skládání sil různých směrů - těžiště tělesa
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - na praktických příkladech uvede účinky silového působení na těleso <ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu setrvačnosti tělesa - objasní vztah mezi silou a změnou rychlosti pohybu tělesa - objasní vztah mezi hmotností tělesa a jeho změně rychlosti <ul style="list-style-type: none"> - určí rameno síly, je-li dáno působiště a osa síly - používá vztah pro moment síly <p>$M = F \cdot r$</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří rovnováhu na páce a kladce pomocí momentu sil - objasní funkci jednoduchých strojů - objasní princip vážení na rovnoramenných vahách - porovná rozdíly v kladce pevné, volné a v kladkostroji - objasní princip nakloněné roviny 	<p><i>Účinky síly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - posuvné účinky - otáčivé účinky - deformační účinky <p><i>Newtonovy pohybové zákony</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - první Newtonův p.z. - druhý Newtonův p.z. - třetí Newtonův p.z. <p><i>Otáčivé účinky síly</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - otáčení kolem pevné osy - páka - rovnovážná poloha páky - užití páky - rovnoramenné váhy - kladky - nakloněná rovina

<ul style="list-style-type: none"> - používá poznatek , že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle a souvisí s materiálem třených ploch - měří velikost třecí síly - objasní příklady tření v praxi - charakterizuje tlak - určí rozdíl mezi pojmy tlak a tlaková síla - používá vztah pro výpočet tlaku $p = F/S$ - uvede jednotku tlaku, její díly a násobky (1 Pascal) - při výpočtech užívá vztahy mezi $p, F, S (F = S \cdot p)$ - objasní podstatu Pascalova zákona - objasní principy hydraulických zařízení (lisy, zvedáky ..) - charakterizuje hydrostatický tlak - uvede účinky gravitační síly na kapalinu - vysvětlí podstatu Archimédova zákona - objasní princip potápění a plování těles 	<p><i>Tření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>třecí síla</i> - <i>měření třecí síly</i> - <i>třecí síla v praxi</i> <p><i>Tlaková síla</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>tlak</i> - <i>tlaková síla</i> - <i>tlak v praxi</i> <p><i>Mechanické vlastnosti kapalin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Pascalův zákon</i> - <i>hydraulická zařízení</i> - <i>účinky gravitačních sil na kapalinu</i> - <i>hydrostatický tlak</i> - <i>Archimédův zákon</i> - <i>potápění, plování těles v kapalině</i>
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje atmosférický tlak - rozlišuje podtlak a přetlak - uvede změny atmosférického tlaku s nadmořskou výškou - objasní princip vztlakové síly - uvede příklady užití vztlakové síly - objasní podstatu měření tlaku tlakoměry - objasní princip měření atmosférického tlaku barometry - objasní princip přeměny tepelné energie v mechanickou energii - objasní princip činnosti karburátoru - charakterizuje rozdíly mezi zážehovým a vznětovým motorem - popíše princip činnosti parní turbíny - objasní princip proudového motoru - uvede příklady užití spalovacích motorů v dopravě - uvede příklady užití parních turbín v energetice 	<p><i>Mechanické vlastnosti plynů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>atmosféra Země</i> - <i>atmosférický tlak</i> - <i>měření a změny atmosférického tlaku</i> - <i>vztlaková síla</i> - <i>tlak plynu v uzavřené nádobě</i> - <i>měření tlaku</i> <p><i>Tepelné stroje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>spalovací motory</i> - <i>přeměna kapaliny v plyn</i> - <i>princip činnosti zážehového motoru</i> - <i>dvoudobý zážehový motor</i> - <i>princip činnosti čtyřtaktního motoru</i> - <i>Dieselův vznětový motor</i> - <i>parní a plynové turbíny</i> - <i>proudové motory</i>